

HUIS VOOR KLOKKENLUIDERS

Aan Eigenaarsadvisering BZK
Van Huis voor Klokkenluiders
Datum 4 maart 2025
Onderwerp Stand van de uitvoering Huis voor Klokkenluiders

Inleiding

Hierbij de stand van de uitvoering van het Huis voor Klokkenluiders. Hieronder zal worden ingegaan op de knelpunten en dilemma's die in de relatie/dialogo tussen BZK en uitvoering door het Huis worden ervaren en wat het Huis hierin nodig heeft om aan zijn maatschappelijke opgave te kunnen voldoen. Een opgave waar het Huis pal voor staat maar waar het wel voldoende middelen voor nodig heeft, die nu ontbreken.

Net als vorig jaar zal deze stand van de uitvoering niet als bijlage in het Jaarverslag 2024 van het Huis voor Klokkenluiders worden opgenomen. Het Huis zal deze apart met de eigenaar delen.

Organisatorische vereisten

Het Huis is een zbo van zeer beperkte omvang met een bijzondere positie. Het heeft echter wel de volledige verantwoordelijkheid op het bedrijfsvoeringdomein zonder bijbehorende capaciteit. De bezetting is te krap voor de verantwoordelijkheden die het Huis op dit domein heeft. Ook het voldoen aan de vereisten op het gebied van IT, informatiehuishouding, financiën en HR legt een groot beslag op de beperkte capaciteit van de organisatie. De ambities van en verplichtingen aan het Huis nopen tot uitbreiding van deze capaciteit inclusief beleidsmedewerkers, om de organisatie te verstevigen en verder te professionaliseren. Het Huis heeft daarom in november 2024 een onderbouwde claim ingebracht, die aantoont dat het Huis meer menskracht nodig heeft om aan haar huidige en toekomstige wettelijke taken te kunnen voldoen. In combinatie met de huidige resterende onduidelijkheid over de omvang van de taakstelling, is het essentieel om hier duidelijkheid over te krijgen.

Aanpassing wetgeving

Het Huis staat voor een aantal grote ontwikkelingen die zijn weerslag zullen krijgen in wetgeving. Het Huis heeft op dit moment slechts beperkte capaciteit om naast het primaire proces de dialoog met de opdrachtgever aan te gaan om aan te geven wat het Huis in de uitvoering tegen komt en wat het nodig heeft in wetgeving om de uitvoering goed te laten verlopen. Hoewel het Huis begrijpt dat ook de opdrachtgever rekening heeft te houden met de wensen van de minister en de Kamer en deze hierin een bepaald proces moet doorlopen, blijft het voor een kleine organisatie als het Huis waar de druk op het primaire proces groot is, lastig telkens op korte termijn te voldoen aan de vragen van de opdrachtgever hierin.

De opdrachtgever kan door een tijdige uitvraag voorkomen dat er op het laatste moment ad hoc een te groot beroep wordt gedaan op de beperkte menskracht van het Huis bij wetgevingstrajecten. Het Huis wil aan de voorkant worden betrokken bij wetgeving en hierin samen optrekken en zelf voorstellen kunnen doen. Uiteraard met respect voor de eventuele verschillende belangen waarbij transparantie aan beide kanten wordt betracht. Dat de opdrachtgever samen met het Huis de probleemstellingen vaststelt en tot oplossingsrichtingen komt. Niet dat de opdrachtgever de oplossingsrichting voorstelt en het Huis daarop kan reageren. Het werken in dedicated teams op de verschillende onderwerpen zal hier aan bijdragen.

Samenwerking beleid en uitvoering

Ook op beleidstrajecten is het zaak dat het Huis tijdig wordt betrokken en dat vanuit de opdrachtgever wordt gedeeld wat de stand van zaken is in de verschillende trajecten. Er is enige afstand tussen beleid en uitvoering vanwege de beperkte bekendheid met elkaars situatie en werkzaamheden.

Het is goed als het Huis en de opdrachtgever de afstand verkleinen door echte werkbezoeken over een weer en het werken in dedicated teams waarbij zowel de informatiepositie als de eigenstandige rol van Huis en de opdrachtgever optimaal kunnen zijn. Daarnaast is het nodig dat het Huis en de opdrachtgever blijven investeren in het overleg met elkaar zodat stappen voor een betere samenwerking en afspraken over hoe en wanneer elkaar te informeren kunnen worden voortgezet. Het benutten van het netwerk van de collega's bij een hulpvraag van het Huis aan de opdrachtgever is daar een mooi voorbeeld van.

Samengevat heeft dit alles uiteraard een grote impact op de uitvoering en op de toekomst van het Huis. Voorwaarden voor de - ook door de Kamer gewenste - spoedige uitbreiding van taken, zijn de al eerder aangekaarte en urgente vraag om extra capaciteit én de duidelijkheid over de omvang van de taakstelling. Hierover gaat het Huis in het eerstvolgende bestuurlijk overleg graag in gesprek.